

je vrgla mokraška stranka ves prejšnji občinski odbor, v katerem sta sedela tudi gg. župnik in učitelj, katera sta lepo število let v vedno neizkaljenj slogi delovala v korist in čast občine in šole. Nasledki te čudne zmage pokazale so se kmalu. Postalo je jasno, da se za časa nove občinske uprave ne boče nič obrnilo na boljše, pač pa mnogo na slabše. V občini, ki je bila sloveča zavoljo vzglednega miru, pričel se je razpor, sovraštvo in obrekovanje, čast občine je bila uničena. Sosedje se nismo mogli načuditi, da je bilo mogoče, poštene mirne in dobre Šent-Andražane spraviti tako daleč. Toda obrača se zopet na boljše. Začela se je huda mržnja do socialdemokratske stranke. List za listom pada iz mokraškega hrasta; gotovo je, da je že veliko zaslepljenih občanov spoznalo zmotno ter zapustilo rudečkarje.

Take so splošne razmere v Šent-Andražu. Zdaj pa še si oglejmo skrbno delovanje novega odbora za gospodarski blagor občine. Čujmo kaj o novejših dogodkih! Da bi se zamaglo pričeti z zatiranjem krvave uši in grozdne plesnobe, potem, da bi se mogla uspešneje uničevati strupena rosa, kajti vse to mine neki v Št. Andražu, prosil je tamošnji nadučitelj c. kr. kmetijsko družbo Štajarsko za podelitev priprav za pokončavanje teh škodljivcev. In res. Kmetijska družba je tej prošnji ugodila in poslala županstvu Št. Andraž jedno škropilnico za vinograde, jeden hrbtni pihalnik za žveplo in jedno drevesno škropilnico, vse najnovejšega sestava proti temu, da prevzame občina te reči za splošno rabo občanov, potrdi vzprejem in plača vozne troške, ki bi bili znašali okolu 1 gld. Te priprave so bile vredne okolu 50 gld. Toda, čujte in strmite, kaj so storili modri in za korist občine ves žareči tamošnji oče župan. Odklonili so vzprejem tega vsekakor znamenitega darila in vrnili so vse aparate zopet kmetijski družbi. Seveda bi kedo lahko mislil, da so oče župan to storili kot ognjevit Slovenec, kojemu narodni ponos brani vsprejeti darilo od nemške kmetijske družbe. Toda, temu pač ni tako. Nam sosedom ni znano, da bi bili ta mož kaj posebno navdušen. Niti gesla »Svoji k svojim« prav nič ne spuščujejo, to pokažejo pač ob vsakej priložnosti. Kaj je torej napotilo očeta župana do tega čudnega čina? Iz nevednosti tega pač niso storili. Vrh tega imajo oče spretno »desno roko«, modrega tajnika. Bržčas so storili to iz nasprotstva do tistega, ki je občini to darilo naklonil. Zakaj znano je, da imajo oče župan tega gospoda — in še druge tudi — silno radi.

No, bodi si, kakor hoče, čudno, zelo čudno je, na kakov način da skrbe oče župan za občinsko korist. Takšna skrb jim pač mora odtujiti najzvestejše, sicer že zelo, zelo redke privržence. Ali morda so oče župan darilo zato vrnili, ker nameravajo te reči kupiti za lasten denar iz zgolj hvaležnosti do občanov, ki so jim pripomogli do županske časti? Nekdaj tako vrle in sloveče sosede pa pomilujemo, da se za njih blagor pod socialdemokratsko gospodo tako — čudno skrbi.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebne vesti Sodni adjunkt v Celju je postal dr. Fr. Hradecky. Poštarjem v Zidanem mostu je imenovan Ferd. Čeh.

Odbor okrajnega zastopa mariborskega se je tako-le sestavil: Načelnik dr. Janez Šmiderer iz Maribora, namestnik J. D. Bankalari iz Maribora, odborniki dr. Franc Kornfeld iz Maribora, A. Damian iz Št. Jurija, R. Pahner iz Maribora, Pavel Kamerer iz Maribora, dr. H. Lorber iz Maribora. Razven enega sami Mariborčani! Razven enega sami meščani! In to bi naj bil zastop za okraj, za kmete! Okoličanski kmetje, vzdramite se vendar enkrat in se postavite na lastne noge!

Državna pomoč poškodovancem. Poslanec Žičkar je stavil dne 6. junija v državnem zboru ta-le nujni predlog: Dne 27. maja t. l. se je usula toča po občinah Loka, Planinska vas in Prevorje v političnem okraju brežiškem ter naredila preveliko škodo. Žito na polju, vinogradi in sadunosniki, vse je uničeno, posebno v prvih dveh imenovanih občinah. Da se prebivalstvu v stiski hitro in zdatno pomaga, stavimo podpisani poslanci ta-le nujni predlog: Visoka poslanska zbornica naj sklene: C. kr. vlada se pozivlja, da močno oškodovanemu prebivalstvu omenjenih občin zdatno pomaga. Žičkar, dr. Gregorec, Robič, Berks itd. Predlog se je sprejel. — V zadnji seji državnega zbora 8. junija je bil sprejet med drugimi tudi nujni predlog Žičkarjev za podporo nekaterim po toči poškodovanim iz občine Presečno in za posestnike iz občine Št. Peter pod gorami, poškodovane po nalivih.

Slovenska obrtna šola. Dne 18. maja je stavil dr. Gregorec ta-le samostojni predlog v državni zbornici. Ker na Štajarskem za Slovence, ki štejejo okoli pol milijona, ni nobene obrtne šole, ker je slovenskim obrtnikom le takrat mogoče narediti potrebno skušnjo na obrtni šoli v Gradcu, ako znajo nemški, kajti skušnje se vršijo le v nemškem jeziku, ker morajo obrtniki, ako ne naredijo nemške skušnje v Gradcu, hoditi v Ljubljano, da naredijo na tamošnji obrtni šoli slovensko skušnjo, kajti sicer so v vedni nevarnosti, da bodo kaznovani, ako imajo obrt brez predpisane obrtne šole, stavijo podpisani poslanci predlog: Visoka zbornica naj sklene: Naučna uprava se pozivlja, naj ukrene vse potrebno, da se na Spodnjem Štajarskem kot najhitreje ustanovi slovenska obrtna šola osobito za podeželne obrti. Dr. Gregorec, Žičkar, Robič, Berks itd.

Poslanec dr. L. Gregorec je oddal interpelacijo na trgovskega ministra, zakaj blizu 2 leti ne reši prošnji občin Kapela, Murski vrh, Ivanjci, Ivanjšica, Očeslavci, Radenci, Hrastje, Mota, župni urad Negova za dvojezične pečate pri poštah v Ivanjcih in Radencih. Nadalje je vložil isti poslanec peticijo za reguliranje Drave, ki je v Pušencih, Frankovcih in Obrežu odnesla že 850 oralov rodovitne zemlje.

Iz šole. Kot učitelj k Sv. Miklavžu pri Ormožu pride Ivan Tomažič iz Svetinj. Stalnim učiteljem je imenovan Franc Čepe v Kamnici. Učiteljica za ročna dela v Ohmlju in Virštajnu je postala gospa Marija Lorber, roj. Blaj. V stalni pokoj je stopil Jožef Čeh, učitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Ustmeni zrelostni izpiti se začnejo na učiteljski 21. t. m., na gimnaziji in na ženskem učiteljski 25. t. m.

V stalni pokoj stopi koncem šolskega leta naš štajarski rojak Maks Pleteršnik, profesor v Ljubljani.

Skušnja iz štajarske zgodovine se je vršila na mariborski gimnaziji dne 9. t. m. Obe prvi darili, srebrni svetinji, sta dobila Slovenca Bogovič in Mum; nadalje so bili odlikovani po sledečem redu: Wenigerholz, Pirnat, Glonar, Fohn, Vrečko, Levstik, Zago-ričnik.

Porotne obravnave v Mariboru se vršijo po tem redu: 11. junija proti Juriju Doberšek radi ropa in Mariji Danko radi detomora; 12. in 13. junija prideta pred porotnike Jožef Meisl in Mat. Baumann obtožena goljufije; 15. junija Marija Semlič in Anton Kramberger, umor; 16. junija Martin Markovec, posilstvo in Neža Vidovic, detomor; 18. junija Jožef Gošnjak, zavratni umor; 19. in 20. junija Ivana in Alojzij Brunčič, goljufija, požig, tatvina; 21. junija Vincenc Kandler, požig in France in Ana Voršič ter Jožef Kaučič in Jožef Kovačič, goljufija; 22. junija Ivana Mursič in Alojz Brodnjak, umor; 23. junija Viljem Frisch, prestopok tiskovnega zakona; 25. junija »S. P.«, prestopok tiskovnega zakona.

Kam naj gredo dijaki? One dijake, ki mislijo vstopiti v kadetno šolo, opozarjamo, da se bo drugo leto slovenski poučevalo samo v kadetni šoli v Strasu pri Spielfeldu, da bo torej to edina nekako slovenska kadetna šola. V kadetno šolo se lahko vstopi po dovršeni četrti šoli. Ker še nimamo slovenske trgovske šole, svetujemo Štajarcem graško trgovsko akademijo. Trgovci bi naj bolj gledali na akademično izobražen naraščaj. Slovenski Štajarci imamo, kolikor nam znano, le dva trgovsko-akademično izobražena trgovca. To je naravnost škandal. Kdor hoče vstopiti v trgovsko akademijo, moral je dovršiti kako spodnjo srednjo šolo ali tri razrede meščanske šole. Potrebna starost 14 let. Mi letos zopet opozarjamo, naj se rodoljubi zanimajo za dijake, ki nočejo ali ne morejo na srednji šoli dalje. Mi radi dajemo v tem oziru vsa potrebna pojasnila.

Na Spodnji Hajdini pri Ptujju se je, kakor smo poročali, izkopal lani Mitras tempelj. Sedaj je tam postavljeno lepo štirioglato poslopje in notri je sestavljen tempelj tako, kakor je bil prej v zemlji. Tempelj se lahko ogleda vsak dan, straži ga M. Vnuk, izkopavec starin.

Nove izkopske pri Ptujju. Martin Vnuk, izkopavec starin je našel na spodnjem hajdinskem polju na Graharijevi njivi dve veliki poslopji, dolgi 22 m. Tlak je iz rdeče malte in marmorja večinoma v mozaiku, stene imajo vsakovrstne slikarije. Nadalje se je našla svetilka, skleda, ključ, ključavnica iz medenine itd. V poslopiju je tudi kopalnišče. Kar se je dalo, se je preneslo v ptujski muzej.

Slovinci ptujškega okolišča, ki ste zvesti svoji veri in svojemu cesarju, ogibajte se v Ptujju Bismarkove ulice, ki je imenovana po največjem sovražniku katoliške cerkve in avstrijskega cesarstva. Nesrečno vojsko l. 1866. je povzročil ravno ta Bismark. Slovenci držite se trdno.

Štajerec se bo imenoval novi list, ki ga misli izdajati nemško trgovsko društvo v Ptujju. List bo gojil skrito nasprotstvo proti slovenskemu narodu ter vabil Slovence, da kupujejo blago nemških trgovcev. Nasproten bo torej pred vsem slovenskim trgovcem. Rodoljubi, naznanite nam, kateri trgovci bodo razpečavali ta list. Proti nemskim trgovcem, ki se hočejo tudi v slovenske javne razmere vmeševati, nastopali bomo brezobzirno.

Poskušen samomor. Bivši učitelj in skladatelj Valentin Stolzer je skočil v Gradcu radi bede v Muro, a so ga rešili.

Med Mariborom in Ptujjem hočejo napraviti novo zvezo z avtomobili za osebni in tovarni promet. Ta zveza bode ceneja nego železniška zveza čez Pragersko.

Letina v Savinjski dolini obeta biti dobra. Sadja se je jako veliko nastavilo, tudi sena bo prav dosti. Bog nam daj za naprej le ljubega solnca, da bi je mogli sušiti!

V Zagorji kozjanskega okraja ponesrečil se je krovcec Znojčič. Pokrival je, a pod nogami mu je deska popustila in padel je tako nesrečno, da so morali nemudoma duhovnika poklicati. Revez potrl si je križ in bo težko okreval.

Nemškutarska zlobnost. Govori se, da je Gregorečevo hišo z gospodarskimi poslopji pri Ptujju zažgala hudobna roka iz nasprotnega narodnega tabora. Žalostni pojavi v narodnostnem boju. Preiskava bo pokazala, ali je ta grozna vest resnična.

Velika nesreča se je zgodila dne 7. t. m. pri strelni postaji v Cerovcih, okraj ljutomerski, ker se je pri strelbi proti toči užgala precejšnja množina smodnika in sta se s tem ranili 2 osebi, tako da bo eden od teh težko okreval. Krivo je nepredvidno ravnanje s smodnikom in pa nepravilno strelišče, kar bodi v svarilo vsem, ki imajo z jednaki rečmi opraviti.

Nameščanje učiteljstva po Spodnjem Štajarju. V Št. Ilju nad Mariborom je razpisano mesto učitelja, a že zdaj se opozarja, da je mesto pred vsem odločeno za Nemca.

Sinovi slovenskih starišev torej niso sposobni za vsa učiteljska mesta, slovenski stariši pa so sposobni donášati k plačevanju vseh šolskih stroškov. Sploh se opaža, da se po Spodnjem Štajarju najboljša mesta najraje dajejo tujcem, ne pa sinovom Spodnještajarcev. Tudi nemški učitelji se pritožujejo čez to ravnanje. Tukaj bi naj zastavilo bojevito jungovsko učiteljsvo svoje sile, ako hoče sploh kedaj kaj koristnega storiti.

Nove šole. Gotovlje dobe dvorazredno ljudsko šolo in se izločijo iz šolskega okraja Zalec. Deželni šolski svet štajarski je dovolil družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani jednorazredno privatno deklško šolo na Muti.

Štajarski deželni muzej se razširi ter deželni stavbeni urad že razpisuje dotična dela.

„Cvrček“ se je igral zadnjo soboto drugikrat v mariborskem Narodnem domu. Igralci so tekmovali med seboj, kdo bo boljše izvršil svojo nalogo. Igralo se je dovršeno. To je bila zadnja igra pred velikimi počitnicami. Mariborsko slovensko občinstvo je hvaležno vsem, ki so doslej na kakikoli način sodelovali pri gledaliških predstavah.

Novomašniki naše vladikovine. V mašnike bodo posvečeni gg. iz četrtega leta: Atlasnik Franc iz Ljubljane, Planinc Franc iz Podsrede; iz tretjega leta: Bosina Franc iz Dobove, Florjančič iz Studenic, Goričan iz St. Lovrenca na Dr. polju, Jager Avgust iz St. Jakoba v Slov. gor., Kociper Ivan iz Velike nedelje, Kosi Jakob od Sv. Križa pri Ljutomeru, Matija Slavič od istotam, Franc Spindler od Malenedelje. Subdiakon se jim bo podelil 16, diakonat 18. in mašništvo dne 20. julija.

Cmureški Bismarkovci. V Cmureku so se najbolj potegovali za Bismarkov trg zdravnika Krautgaser in Barth, trgovci Prišing, Koletnig, Deront, gostilničarji Šveighofer, Poš, žganjar Fürst. Krautgaser je tudi odstopil od katoliške vere. Slovenci, zapomnite si ta imena in vedite, da so to vaši nasprotniki!

Z nemško šolo v Št. Pavlu se ni miru. Neko človeče agituje za-njo in pravi, da jo bodo imeli tudi Vrančani in Št. Jurčani. No Vrančani jo bodo res imeli kakor se sliši in kakor nekaterniki žele. A Šent Jurčane je že pamet srečala ter o tem nič ne vedó in tudi nočejo nič vedeti.

V Braslovčah nameravajo ustanoviti Rajfajsenovo posojilnico. Odobrujemo to misel.

V Slovenski Bistrici je umrl dne 11. junija notar Franc Ratei, star 76 let.

Mladeniška in deklška družba pri Sv. Juriju ob Taboru lepo napreduje. V prvo je stopilo do zdaj v petih mescih že 90 mladeničev, deklica pa je že 185. Prva deklica iz družbe se je omožila dne 6. maja in isti dan je tudi prva umrla. Bila je to pridna Ivana Drnovšek, ki si je bolezen tako rekoč nakopala s svojo delavnostjo. Bila je vzgled krščanske služkinje. Ljudje pa, ki so videli njen zelo lep pogreb so rekli: to ni pokop, to ni pogreb, to je svatba! In res je bilo bolj svatbi podobno kot pogrebu. Z Bogom, pridna Ivanka!

V Ivanjih se delajo priprave za občinske volitve. Volitev se je vršila sicer že pred enim letom, pa ker nekaternikom ni bila po volji, se je ovrgla. Nemškutarška stranka je začela pridno agitirati s pijačevanjem, pri katerem zabavlja proti vsemu, kar je pošteno. Pametni in pošteni volilci nemškutarjem ne bodo sli na limance.

Iz Celja. Agitacija Nemcev proti 10-letnici celjskega Sokola je že v najboljšem tiru. Občinski svet je sklical sejo in odposlal protest v Gradec, da se 10-letnica ne sme vršiti, in vahtarca se že pridusuje, da 10letnice ne bo in daje s tem korajžo mestnim fakonom, jih drega in navdušuje, češ, le proslavite se zopet letos s palicami in kamenjem, za drugo bodemo že mi skrbeli. Župan Stiger pa se je odpeljal na Dunaj, da opraviči že v naprej vedenje svojih občanov, katero se bo pokazalo o sokolski slavnosti. Drugo vprašanje pa

je, ali bodo na Dunaju Stigerjevo opravičenje sprejeli, in zopet drugo vprašanje, ali ga bodo še smatrali za župana, kajti njegova doba je gotova, a gotova se ni njegova zopetna potrditev za župana celjskega.

Izgubila se je Neža Janžekovič, kmečko dekle od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, pošta Jursinci pri Ptuj. Dekle je popolnoma pristo prosto oblečeno in najbrž celó boso odšlo in sicer že 6. t. m. zvečer. Ako bi siroto kdo videl, naj jo prime. Ker je že mnogo let boleha, je jako slaba. Stara je 24 let. Vse stroške bodo stariši z veseljem povrnili, ako se dekle le zopet najde.

Nova slovenščina. Kdor ne verjame nemškim listom, da je nova slovenščina nerazumljiva naj poslušaj: »Lepo posestvo v . . . (Tisti, kateri to kupiti hočejo, se tudi na novo v delovanji stoječo južno železnico (Grobčno) proti Krapina posebno opominja.) obstoječe iz ene gospodske hiše, jako lepo postavljeno, iz dvanajstih izbah, poslopih, iz lepim lesom i. t. d., iz 29 jugah, od tega 4 juge njive, 17 jug travnikov, 1½ juge vertov, 4 juge hoste i. t. d., brez prostih reči, nezadolžnjeno, je prav po ceni za prodati. Izreke da . . . . .« To je res nova slovenščina, ki je popolnoma nerazumljiva! Toda pomirjeni bodimo! Take slovenščine ni v naših knjigah, ampak na oglasih, ki jih tiska nemška mariborska tiskarna. Najbolj je podobna ta slovenščina še slovenščini po naših uradih.

Kdo gospodari v Gradcu? Pod tem zaglavjem piše »Slovenec«, da je izvedel iz gotovega vira, da so nemški dijaki zahtevali od c. kr. profesorja, rektorja ces. kralj. vseučilišča, naj stori na pristojnih oblastih vse potrebne korake, da vojaška godba ne bo več javno nastopala ne v Gradcu, ne v okolici. In rektor vseučilišča je točno slusal ukaz svojih dijakov, oblezel policijo in namestništvo, zahtevaje v imenu dijaštva, da se prepove vojaški godbi igrati, ker bi sicer utegnili nastati nevarni nemiri med dijaštvom. In — namestništvo je ugodilo tej — upravičeni zahtevi! — Seveda, seveda, to se ume! Domisliti se samo ne moremo prav, kdaj je bil Gradec izdan v oblast dijakov in od kdaj je avstrijsko vojaštvo dolžno pokoriti se željam mlečnozobnih nemških dijakov!!! Grof Clary, dični namestnik v Gradcu, pomagajte nam, da se domislimo!

Krmljenje s krompirjem. Krmljenje mladih konj s krompirjem se jako priporoča. Konji, ki so pri premeni dlake kašljali, so kašelj zgubili, ako se jim je dajal krompir. Ker pa krompir nima v sebi dovolj dušika, se mora konjem dajati h kratu kako drugo močnejšo krmo, kakor otrobe. Krompir, ki se daje konjem, se mora razrezati na kosce. Če se pomladi daje krompir konjem, morajo se kalovi skrbno odpraviti.

Društvene zadeve.

Slomšekovo slavnost priredi 17. t. m. popoldan ob 3 uri pri J. Gselman-u tik železniške postaje »Katol. gospodarsko bralno društvo« v Hoči. Pri neugodnem vremenu se bode slavnost vršila naslednjo nedeljo ob istej uri. Rodoljubi! z mnogobrojnim obiskom pokažite, da znate ceniti zasluge Slomškovce. Od daleč in blizu vabi goste k obilni vdeležbi najljubnejše odbor.

Iz Ponkve se nam poroča: Odbor za prireditev Slomškovce slavnosti ima v nedeljo 24. junija, ob 4. popoldne na Ponkvi svojo sejo. Ker bode ta seja prva in bržčas tudi edina v ta namen, pozivljajo se gg. odborniki, da se je polnoštevilno in točno udeležijo. Začasni odbor.

Političen shod pri Sv. Barbari blizu Vurberga priredi v nedeljo 17. t. m. po večernicah »Katoliško politično društvo za okraj sv. Lenart v Slov. gor.« z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo državnega in deželnega poslanca Fr. Robiča. 2. Gospodarske razmere na Spodnjem Štajarskem. 3. A. M. Slomšek. vzor pravega rodo- in domoljuba (govori podpredsednik Fr. Muršič). 4. Razni pogovori, predlogi in nasveti. Rojaki Slovenci! S tem

shodom začne naše politično društvo obhajati stoletnico rojstva največjega, najslavnejšega Slovenca A. M. Slomškega. Tekom leta priredi enake shode na raznih krajih. Pokažite svojo hvaležnost Slomšku s tem, da trumoma obiskujete take shode.

Kmetijsko društvo na Dunaju je imelo pretekli mesec sejo, v kateri se je razpravljalo o pospeševanju sadjarstva, posebno pa o povzdigi izvoza sadja. Podale so se te določbe, ki so bile tudi sprejete: 1. Izposluje naj se primerno znižanje prevoznih stroškov, posebno ako se pošiljajo železniški vozovi polni blaga po avstrijskih progah, ali pa v inozemstvo. 2. Ustanovijo naj se šole, v katerih naj bi se poučevala z besedo in dejanjem reja jabolok, cvetic, različnega sočivja itd. 3. Nastavijo naj se sadjarji, kateri bi nadzorovali jabolkorejo v posameznih deželah države. 4. Ustanovijo naj se posebne šole za sadjarje. 5. Sadjarstvo naj se poučuje praktično tudi na ljudskih solah. 6. Nabavijo naj se naslovi vseh tvrdk, katere trgujejo s sadjem, in delati je na to, da se potom teh doseže kolikor mogoče vspeha. 7. Povspešuje naj se sajenje sadnih dreves ob občinskih in državnih cestah; v to svrhu naj se naprosi vlado, da prispeva s primernimi doneski.

Slavnostna akademija v Celju. Prihodnjo nedeljo priredi »Narodna Čitalnica« v zvezi z vsemi narodnimi društvi v Celju v proslavo Franceta Prešerna in v korist njegovemu spomeniku v Ljubljani v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno akademijo. Vspored jako lep. Začetek ob polu osmi uri zvečer.

Iz drugih krajev.

Štrajk slovenskih delavcev v Vevčah je ponehal. Ugodilo se je delavskim zahtevam. Krščanski socialci so krepko podpirali štrajk, a zraven se trudili tudi za ugodno poravnavo.

Umrl je v Kranju ondótni dekan gosp. Anton Mežnarec v starosti 67 let. Pokojnik si je pridobil velikih zaslug za oplešanje in popravo kranjskih cerkv, pred vsem župne cerkve. Bil je vrl rodoljub in sploh značajan mož. V Kranju je služboval kot kapelan, župni upravitelj, župnik in dekan vsega skupaj 42 let, a kot dekan 25 let. Pokoj duši njegovi!

Poštna hranilnica. Leta 1899 se je na Avstrijskem vplačalo v poštno hranilnico čez 445 milijonov gl., a izplačalo blizu 380 milijonov.

Cesar bo letos obiskal goriško deželo. Obisk se pričakuje pred pozno jesenjo.

Električno razsvetljavo dobi mesto Kranj in je občinski odbor sklenil, da prične s pripravljalnimi deli.

Mestna godba v Ljubljani menda končno vendar pride do uresničenja. Minolo soboto zvečer je bil v ta namen sestanek prijateljev te ideje, ki so sklenili pričeti s pripravami.

Menelikova lula. Črni cesar Abesenije, Neguš Menelik, je storil prisego, da je pokadil prvo in zadnjo pipo tobaka. To se je zgodilo nedavno. Menelik je pri neki priliki videl, s kako slastjo kadi neka družba angleških delavcev tobak. To ga je tako zanimalo, da si je tudi dal prinesti pipo ter jo nabasati z najboljšim tobakom. Misli si je: ako ta stvar tako ugaja prirostemu angleškemu delavcu, zakaj bi ne ugajala tudi mogočnemu cesarju Abesinije? Prižge in prične vleči. Nekaj minut je vlek, da se je dim valil v oblakih krog njega; kmalo pa odloži pipo in slabo mu je postalo. Moral je v posteljo in se zdraviti več dni. Ko vstane, priseže, da je bila to prva in zadnja pipa tobaka, ki jo je kadil, in izdal je ukaz, da noben Abesinec ne sme kaditi tobaka, ker je isti škodljiv človeškemu zdravju.

Iz Celovec. Dne 7. t. m. je zborovalo »Kat. politično društvo za Koroško« v prostorih tukajšnjih rokodelskih pomočnikov. Po pozdravu predsednika č. gsp. Greg. Ein-

spielerja, spominja se tajnik med drugim zamrlih udov stolnega prošta Va. Müllerja in Kanduta. Nato prav pošteno okrea nemško liberalno večino v deželni zboru deželni poslanec Fr. Grafenauer, in napove tudi, da deželni zbor ne bo imel več dolgo mirnih sej, ako ne bo pravičen. (Burno odobravanje). — Č. g. Val. Podgorc, prvobornik za gospodarsko organizacijo, poroča, da deluje skladišče dobro in ima že 600 udov. Vsi nemški trgovci pa so napovedali skladišču bojkot, a tega se ne vstraši ta ljudski boritelj ter pravi, da bo sprožil zoper te sovražnike zadnji top, namreč konzumno društvo v Velikovecu. Središče slovensko bode kmalu Velikovec ne Celovec. — Blagajničar, g. dr. Kraut poroča o dobrem gmotnem stanju našega društva. Prečita se krzovjavka državnega poslanca, č. gosp. L. Einspielerja, kateri nam naznanja, da državni zbor umira. Sklenilo se je, napraviti zapisnik vseh knjig v zasebnih knjižnicah v lažjo porabo. — G. V. Legat stavi predlog, da se prihodnje ljudsko štetje vrši po narodnosti in ne po občevalnem jeziku. Društvo načeloma ni za obstrukcijo, toda Čehi se borijo le za svoje pravice. Konečno se izrečejo Čehom simpatije, naj ostanejo v desnici in izreče se državnemu poslancu čast. g. L. Einspielerju zaupanje.

Poslanec dr. Bulat †. V 64. letu svoje dobe je umrl v soboto na Dunaju pred kratkim oboleli državni poslanec in predsednik dalmatinskega deželnega zbora dr. Kajetan Bulat. Kot poslanec je v državnem zboru pripadal najprej Hohenzwartovemu klubu, pozneje pa slovanski krščansko-narodni zvezi, v kateri je v zvezi s poslancema Povšetom in Barwinkim vodil predsedstvo.

Šoli prijazen liberalizem. Rim je liberalno vladanje tako osrečilo, da se je za liberalno vsegamogočnostjo v Rimu število takih, ki ne znajo brati, povišalo za 10 odstotkov.

V Iki se dne 15. junija sklene pomladanska doba za zdravljenje. Od srede junija do srede julija bodo odslej vsako leto tudi tukaj »počitnice«. V tem času se bode hiša

zdravilnica (Sanatorium) temeljito osnažila; perilo in hišna oprava se bo popravilo in č.č. sestre usmiljenke dobijo tako prilagoditve, da polagoma opravijo blagonsne duhovne vaje. — Duhovniki-bolniki, ki se želijo zdraviti v društveni hiši na Iki, morajo 1. pristopiti »podpornemu društvu za bolne mašnike v Gorici« kot dosmrtni udje, potem morajo 2. društveno predsedništvo v Gorici prositi za vsprejem in 3. dokazati, da podnebje v Iki utegne njihovo ozdravljenje pospeševati. Vsak zrak ne ugaja vsaki boleznici.

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

V smislu pravil uplačalo se bode:

I. Vstopnina.

651.000 udov a 2 K je 1.302.000 kron.

II. Deležji.

651.000 udov a 5 K je 3.255.000 K, in jamčijo pa z desetkratnim deležem, kar znaša 32.550.000 kron.

III. Letni prispevki.

Te letne prispevke plačajo udje in sicer, ako je v starosti takrat ko pristopi:

od 14 do 30 let 283.500 udov a 1 K je 283.500 K. Od 30 do 40 let 136.500 udov a 2 K je 273.000 K. Od 40 do 50 let 126.000 udov a 3 K je 278.000 K. Od 50 do 60 let 105.000 udov a 4 K je 420.000 K, kar da skupaj 651.000 udov in 1.354.500 K.

Dohodki bi potemtakem znašali vsako leto: 1. obresti od ustopenine 4% je 52.080 K. 2. obresti od deležev 1% je 32.550 K. 3. letna zavarovalnina 1.354.500 so dohodki skupaj 1.439.130 K.

Ker vemo sedaj, koliko bi znašali prilično dohodki naše zavarovalne zadruge oddelek za ljudi, moramo pa tudi vedeti, koliko bi znašali stroški tega oddelka, da potem vemo, bi li mogla zadruga živeti pri tako malih letnih prispevkih ali ne.

Kakor kaže statistika, onemore povprečno kmetijskih ljudi tako, da so nezmožni za delo in zaslužek, da bi se morali popolno oskrbeti t. j. da bi dobival vsaki 300 K letne oskrbovalnine $\frac{1}{2}\%$ in bolanih postane ali se ponesreči, da so le začasno dela in zaslužka nezmožni pa $\frac{1}{2}\%$ na leto. Po teh statističnih podatkih bi bila zadruga zavezana, dajati povprečno 3355 osebam na leto popolne oskrbnine, t. j., vsakemu 300 K, in $\frac{1}{2}\%$ pa bi se moglo istih začasno preskrbeti, kar se je vzelo za vsakega povprečno 50 dni. Potemtakem bi znašali stroški:

1. 3355 oseb a 300 K je 976.500 K. 2. Začasna podpora je 133.455 K. 3. Upravni stroški tega oddelka 30.000 K. Vsi stroški skupaj bi znašali 1.139.955 K.

Ako znašajo dohodki 1.439.130 K in stroški 1.139.955 K se pokaže letni preostanek kron 299.175.

Ker pa vemo, da ne bodejo vsi slovenski poljedelci od 14 do 60 leta starosti pristopili k zavarovalni zadrugi, pogledimo pa še oni račun, ako pristopi k zadrugi zavarovanja ljudi najmanjše število udov, kar jih je sploh v smislu pravil dovoljeno, t. j. 5000 udov. Ako vzamemo tukaj spredaj stoječe podatke, imeli bi sledeče dohodke in pa stroške.

(Dalje prihodnjic.)

Loterijske številke.

Gradec: 9. junija 1900. 80, 51, 3, 53, 41
Dunaj: » » » 51, 39, 59, 53, 70

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,
dajte za mariborsko šolo

Na prodaj!

Proda ali pa v najem se da hiša s peterimi sobami v Zgornji Polskavi št. 22 z lepim sadunostnikom in zelinjakom. Hiša je pripravna za vsako obrt. 2-3

Spreten služabnik

z izvrstnimi spričevali išče službe kot šolski sluga kje na Slovenskem. Ponudbe na upravnistvo.

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica). Dobi se pri 1-26 R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Kuharica

Stareja oseba z dobrimi spričevali sprejme se kot kuharica pri nekem mlinskem gospodarstvu. Ista ima kuhati in na gospodarstvo gledati. Plača K 20 na mesec, stanovanje in hrana prosta.

Ponudbe na upravnistvo tega lista pod šifro J. 100. 2-2

Gips poljski malec

najboljše gnojilo, priporoča znani M. Berdajs v Mariboru. 1

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikovan s častno diplomom l. 1895 na razstavi v Ptuj.

Na celem Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih
mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrnenim umetno vezanim preprogam in je lepši in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro nemejene trpežnosti. **Stopnice iz cimenta**, tudi brušene, imitacije marmora in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanajstih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jasli, za govedo in konje. **Strešnike iz cimenta z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopferschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skapčani na vseh štirih straneh, pripravni za zelo položne strehe. 18 komadov krije 1 □ m, ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniški zastoj in franko.

Filijala v Središču na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.

P. n.

Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani, svojo veliko zalogo vsake vrste suknenega, platnenega in modnega blaga, za moške in ženske obleke.

Posebno priporočam **orne toskine, peruvijene** vsake vrste **kamgarne in kašmire** v najboljšem blagu, najnovejših **perkalov, satinov**, kakor tudi **svilnatih robocev** od najcenejše do najfinejše vrste in veliko zalogo **Jägerjevih srajo** po znano nizkih cenah.

Zagotavljam najboljšo postrežbo in se priporočam

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.

Učenec

poštenih starišev in z dobrimi spričevali, sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri **Jožefu Farkašu**, trgovcu pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 1-3

Kobilo štiri leta staro rumeno-sivko, zelo lepo in celo pohlevno, 15 pesti visoko žival, proda **Viljem Leyrer** v Mariboru, Gosposka ulica 22.

V najem

se da štacuna v posebej hramu. Štacuna je edina v fari poleg cerkve. Oglasiti se je pri **Jožefu Bodlej**, krčmarju pri Sv. Martinu na Pohorju pošta Sl. Bistrica. 1-2

Janez Horvat

v Račjem

priporočuje se v izdelovanje nagrobnih spomenikov v različni velikosti in izpeljavi po nizkih cenah. 2-3

4 mladi mrjaseci yorkshirskega plemena se oddajo na mlinskem gospodarstvu **A. Jurca** in sinovi v Ptuj. Ravnotam se tudi prodajo prazni vinski sodi vsake velikosti, dalje mlinske priprave, 1 vodno kolo, mlinski kamni po nizki ceni. 2-3